

HELLO

Łukasz Usarz – Frontend Developer

HTML i CSS – tekst, fonty i kolory

1. Najważniejsze znaczniki tekstowe w HTML

Najważniejsze znaczniki tekstowe w HTML

Znacznik ``p``

- Jest elementem blokowym
- Możemy w nim zagnieżdżać elementy inline'owe np. ``span``
- Nie powinniśmy w nim zagnieżdżać elementów blokowych np. ``div``
- Przeglądarki nadają mu podstawowy margin-top i margin-bottom - Chrome 16px

Najważniejsze znaczniki tekstowe w HTML

Znacznik ``span``

- Jest elementem inline'owym
- Służy do tworzenia sekcji w ``p`` w celu jej ostylowania

Znacznik ``br``

- Jest elementem inline'owym
- Służy do tworzenia nowej linii w ``p``

Najważniejsze znaczniki tekstowe w HTML

Znaczniki nagłówka ``h1``, ``h2``, ..., ``h6``

- Służą do tworzenia tytułów na stronie
- Znaczniki różnią się od siebie stopień ważności, gdzie ``h1`` jest najważniejszy
- Najlepiej aby był jeden ``h1`` na stronie*
- Podobnie jak ``p`` znaczniki nagłówka mają nadany podstawowy `margin-top` i `margin-bottom`

Najważniejsze znaczniki tekstowe w HTML

Znacznik ``strong``

- Służy zaznaczania semantycznej ważności tekstu
- Styl podstawowy: ``bold``

Znacznik ``em``

- Służy zaznaczania semantycznej ważności tekstu
- Styl podstawowy: ``italic``

Najważniejsze znaczniki tekstowe w HTML

Listy:

- Numerowane i nienumerowane

```
<ul>  
  <li>Pierwszy</li>  
  <li>Drugi</li>  
  <li>Trzeci</li>  
</ul>
```

- Pierwszy
- Drugi
- Trzeci

```
<ol>  
  <li>Pierwszy</li>  
  <li>Drugi</li>  
  <li>Trzeci</li>  
</ol>
```

1. Pierwszy
2. Drugi
3. Trzeci

Najważniejsze znaczniki tekstowe w HTML

Znacznik `<a>`:

- Służy do tworzenia linków URL np. wewnętrznych, zewnętrznych, email
- Najważniejsze atrybuty
  - href - `<a href="https://www.website.com">Strona WWW</a>`
  - target - służy do definiowania, gdzie ma być otwarty link np. `target="_blank"`
    - `_blank` - nowa karta
    - `_self` - ta sama karta (wartość podstawowa)

ZADANIE

Stwórz szkielet strony blogowej zawierającej nagłówki h1-h3, paragrafy, linki oraz listę.

Info:

[github](#)

Treści:

[blog](#)

2. Wbudowane style przeglądarki

Wbudowane style przeglądarki

Przeglądarki posiadają podstawowe style, które możemy nadpisać lub chwilowo modyfikować np. w DevTools.

- Linki do przykładowych stylów podstawowych:
  - [Chromium - CSS default values](#)
  - [W3schools - CSS default values](#)

3. Stylowanie tekstu

Najpopularniejsze cechy związane z tekstem

- `font-family``
  - Służy do określania czcionki tekstu np. `font-family: Helvetica, Arial, sans-serif;`
- `font-size``
  - Służy do określania wielkości tekstu np. `font-size: 10px;`
- `font-weight``
  - Służy do określania grubości tekstu np. `font-weight: bold;`

Najpopularniejsze cechy związane z tekstem

- ``font-style``
  - Służy do ustawiania kursywy np. ``font-style: italic;``
- ``text-transform``
  - Służy do transformowania tekstu np. ``font-style: uppercase;``
- ``text-decoration``
  - Ustawia dekoracje na tekście (podkreślenie, przekreślenie etc.) np. ``text-decoration: underline;``

Najpopularniejsze cechy związane z tekstem

- ``color`` – nie ``font-color``
  - Służy do wybierania koloru tekstu np ``color: red``
- ``text-align``
  - Służy do pozycjonowania tekstu np. ``center``
- ``line-height``
  - Służy do określania wysokości linii
  - Działa też z wartościami bez jednostek np. ``2.0``, wówczas odnosi się do rozmiary czcionki

Najpopularniejsze cechy związane z tekstem

- ``white-space``
  - Służy do określania tego jak są traktowane białe znaki

	New lines	Spaces and tabs	Text wrapping
normal	Collapse	Collapse	Wrap
pre	Preserve	Preserve	No wrap
nowrap	Collapse	Collapse	No wrap
pre-wrap	Preserve	Preserve	Wrap
pre-line	Preserve	Collapse	Wrap

Najpopularniejsze cechy związane z tekstem

- `text-indent`
  - Służy do ustawiania wcięcia w pierwszej linii tekstu np. `text-indent: 10px`
- Inne właściwości:
  - [MDN - Styling text fundamentals](#)
  - [CSS-tricks - properties](#)

Jednostki w CSS

- `px` - ilość pikseli jaką zajmie element
- `em` - jednostka relatywna uzależniona od wielkości tekstu
- `%` - jednostka relatywna zależna m.in. od wielkości tekstu/rodzica
- `rem` - (root em) jednostka relatywna zależna od wielkości tekstu w elemencie root tj. `html`
- <https://www.w3.org/Style/Examples/007/units.pl.html>

ZADANIE

Ostyluj wcześniej stworzony szkielet w taki sposób, aby:

Style root: czcionka: Arial, rozmiar czcionki 18px

Nagłówki mają mieć kolor czerwony

Nagłówek ``h1`` ma być podkreślony

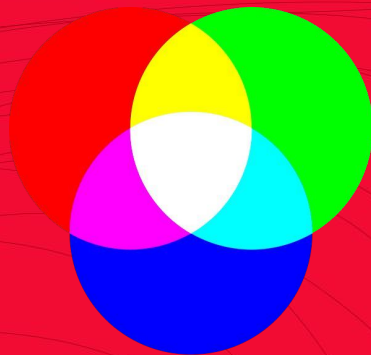
Tekst w paragrafach ma być wyjustowany

Wcięcie w paragrafach ma wynosić 1.2-krotność rozmiaru w elemencie root

Colory w CSS

Colory w CSS

- RGB i RGBA (R – red, G – green, B – Blue, A – kanał alfa)
  - ``rgb(x, x, x);`` lub ``rgba(x, x, x, y);``
    - ``x`` jest liczbą z przedziału 0-255, a ``y`` 0.0 – 1.1
- HEX (hexadecimal – szesnastkowy)
  - ``#000000`` – czarny, ``#FFFFFF`` (``#FFF``) – biały
  - Wykorzystywane wartości: 0-9 i A-F
- Kolory nazwane
  - ``blue``, ``red``, ``cornflowerblue``
- Dodatkowe informacje: [CSS-tricks - nerds guide color web](#)

Fonty w CSS

- Rodzaje fontów:
  - Szeryfowe (serif)
  - Bezszeryfowe (sans-serif)
  - O stałej szerokości (monospace)
  - Symulujące pismo odręczne (cursive)
  - **Ozdobne** (fantasy)
- Pewna liczba fontów jest dostępna na większości systemów tzw. 'Web safe fonts' – [Wikipedia – Core fonts for the Web](#), [CSS Font stacks](#)

Fonty w CSS

- Style podstawowe
  - Zamiast podawać konkretną nazwę fontu możemy użyć nazwy rodzaju np. ``serif``, wówczas zostanie użyta dostępna czcionka danego rodzaju na danym urządzeniu/przeglądarce.
- Font stacks
  - Aby zabezpieczyć sytuację, w której na danym urządzeniu nie jest dostępna wybrana przez nas czcionka możemy podać kilka wartości np.:
``font-family: Helvetica, Arial, sans-serif;``

Fonty w CSS

- Stosowanie fontów zewnętrznych
  - Np. Google Web Fonts
  - Możemy je dodać poprzez:
    - Dodanie `<link>` do sekcji `head`
    - Import do CSS
    - Utworzenie `font-face` w CSS i np. odniesienie się do czcionek w folderze projektu

Stylowanie list

- ``list-style-type``
  - Pozwala ustawić znacznik elementu list np.: ``disc``, ``circle`` czy `""\1F44D""`
- ``list-style-position``:
  - Pozwala na ustawienie znaczników elementów listy wewnątrz lub na zewnątrz tej listy np.: ``inside``, ``outside``
- ``list-style-image``:
  - Pozwala na użycie własnych znaczników listy np.: ``list-style-image: square url('https://www.my-icons/16px/globe.png');`

ZADANIE

Ostyluj wcześniej stworzony szkielet w taki sposób, aby:

- Zmień kolor nagłówka na niebieski wykorzystując rgb
- Dodaj do strony czcionkę Lato i ustaw jako czcionkę globalną, a jako zapasową ustaw dostępną czcionkę bezszeryfową
- Zmień listę na nienumerowaną i ustaw otwarte koło jako znacznik jej elementów

4. Inne

Podstawowe selektory CSS

- * – selektor uniwersalny pozwala wybrać każdy / dowolny element między znacznikami <html>
- Kombinatory:
  - spacja – potomek `h1 p {}`
  - > – dziecko `li>li {}`
  - + – pierwszy młodszy brat (pierwszy element siostrzany `p+ul {}`)
  - ~ – każdy młodszy brat `div ~ div {}`

Shorthand properties w CSS

Shorthand properties pozwalają ustawić wartości wielu właściwości w jeden właściwości np.:

```
.last {  
  font-style: italic;  
  font-weight: bold;  
  font-size: 0.8em;  
  line-height: 1.2;  
  font-family: Arial, sans-serif;  
}  
  
.last {  
  font: italic bold 0.8em/1.2 Arial, sans-serif;  
}
```


ZADANIE

- Nadaj dowolną klasę pierwszemu elementowi `p`` i zmień jego kolor na zielony z wykorzystaniem HEX
- Zmniejsz czcionkę 1-krotności rozmiaru czcionki elementu root dla wszystkich paragrafów poza pierwszym (stwórz odpowiedni selektor)
- Użyj shorthand property dla stylów listy

Najczęstsze błędy w CSS

Błąd w selektorze

- `.haed`` zamiast `.head``
- ``blue`` zamiast `.blue``
- ``#first`` zamiast `.first``

Nadpisanie

```
.last {  
  color:  rgb(255, 200, 100);  
}  
  
.last {  
  color:  rgb(10, 130, 150);  
}
```

Brak średnika

```
✓ .last {  
  font-size: 2rem  
  font-family: 'Times New Roman', Times, serif;  
  color: rgb(255, 200, 100);  
}
```

Nieprawidłowa wartość

```
.last {  
  font-size: 100;  
}
```


CSS Reset, a Normalize

- CSS Normalize – sposób na uspoźnienie wyglądu elementów w różnych przeglądarkach np.:

```
/**
 * Show the overflow in IE.
 * 1. Show the overflow in Edge.
 */
button,
input { /* 1 */
  overflow: visible;
}
```

- CSS Reset – podejście, w którym czyścimy wszystkie podstawowe style przeglądarki i tworzymy własne.
- <https://elad.medium.com/normalize-css-or-css-reset-9d75175c5d1e>

Layout shift powodowane przez fonty

- Layout shifts to zmiany w układzie, wyglądzie strony nie spowodowane przez użytkownika np. zmiana rozmiaru elementu.
- W przypadku czcionek innych niż systemowe mogą być powodowane przez np. duży rozmiar pliku lub wolny internet.
- [simonhearne.com - layout shifts webfonts](https://simonhearne.com/layout-shifts-webfonts)